USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. K.**, zast. Mgr. Michalem Solichem, advokátem, se sídlem Československé armády 556/27, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2016, č. j. OAM-982/ZA-ZA04-P15-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 6. 2017, č. j. 32 Az 30/2016 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Michalu Solichovi, advokátovi, se sídlem Československé armády 556/27, Hradec Králové, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2016, č. j. OAM-982/ZA-ZA04-P15-2015, v němž bylo rozhodnuto tak, že stěžovateli se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] V řízení před správním orgánem stěžovatel uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá kvůli tomu, že se nemá kam vrátit, nemohl ukončit studium z důvodu výsměchu kvůli svým názorům, které jsou na Ukrajině netypické. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 11. 2015 žalobce doplnil, že měl ve škole i v místě bydliště problémy kvůli tomu, že je bisexuál a tato informace o něm byla rozšiřována. Nemohl tak řádně navštěvovat školu a studovat, byl terčem urážek a pohrdání.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku shledal, že stěžovatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení rovněž nebylo prokázáno, že by stěžovatel mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Ačkoliv podle krajského soudu bisexualita sama o sobě vytváří příslušnost jedince k určité sociální skupině, důvodem odchodu stěžovatele z vlasti do České republiky byly studijní důvody a žádostí o mezinárodní ochranu byla ve skutečnosti sledována legalizace pobytu v České republice za účelem studia, neboť tato žádost byla podána až poté, co se žalobci nepodařilo získat příslušné oprávnění k pobytu ani vízum za účelem strpění a bylo mu ze strany cizinecké policie uděleno správní vyhoštění. Krajský soud se dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel popisované formy diskriminace nedosahují intenzity závažného zásahu do základních lidských práv, která by odůvodňovala udělení mezinárodní ochrany, a stěžovatel svoje problémy neřešil se státními orgány ve svém domovském státě.

[4] V kasační stížnosti stěžovatel odmítá závěr o účelovosti své žádosti o mezinárodní ochranu. Ochrana sexuálních menšin je na Ukrajině ve svých počátcích a státní orgány nejsou schopny zajistit sexuálním menšinám účinnou ochranu. Jakákoliv žádost o ochranu ze strany ukrajinských státních orgánů by mohla postavení stěžovatele pouze zhoršit. Krajský soud se tvrzeními stěžovatele dostatečně nezabýval a zcela bezdůvodně opomněl zohlednit § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož se náležitě a podrobně nezabýval odůvodněnou obavou stěžovatele, že bude po návratu do vlasti pronásledována z důvodu své příslušnosti k určité sociální skupině.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že důvodem odjezdu stěžovatele z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice byla zcela evidentně jeho snaha legalizovat si svůj další pobyt na území za účelem studia. Stěžovatel sice v průběhu správního řízení opakovaně uvedl, že byl ve své vlasti pronásledován z důvodu svojí bisexuality, kvůli které měl potíže se svým okolím i rodinnými příslušníky, ale toto jeho tvrzení považuje žalovaný za účelové, které neprokazuje azylově relevantní pronásledování. Konkrétně měl stěžovatel potíže se školním kolektivem, učiteli a školní psycholožkou, čelil výsměchu, urážkám, pohrdavým pohledům a bití. Co do intenzity však problémy stěžovatele nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Stěžovatel ve svých výpovědích dále ani v náznaku nezmínil, že by se obrátil se svými problémy na příslušné orgány své vlasti a domáhal se u nich ochrany svých práv. Žalovaný se proto ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8] Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud se otázkou azylové relevance sexuální orientace již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, Nejvyšší správní soud shledal, že, *„sexuální orientace žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Újma hrozící žadateli o azyl v důsledku opatření působících psychický nátlak (§ 2 odst. 6 zákona o azylu) nemusí být obdobně závažná jako újmy spočívající v ohrožení života nebo svobody, musí však být s nimi aspoň typově srovnatelná.*“ Nejvyšší správní soud zde dále uvedl, že pro azylovou relevanci újmy hrozící žadateli o mezinárodní ochranu nepostačí, *„půjde-li o pouhou sérii ústrků, byť v jednotlivých případech i vcelku intenzivních, pokud tyto ústrky ve svém celku nedosáhnou takové intenzity a systematičnosti, že u dotčené osoby ve zcela zásadní míře snižují kvalitu prožívání a berou životní perspektivu a že v ní vyvolávají silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti její situace. Navíc intenzita uvedených ústrků musí být „objektivní“ v tom smyslu, že by jimi byly výše uvedené negativní životní pocity působeny zpravidla i u jiných jedinců nacházejících se ve státě původu žadatele o azyl v obdobné situaci.*“ Dále je třeba prokázat přičitatelnost takového nátlaku veřejné moci ve státě původu, přičemž veřejné moci zásadně nelze přičítat netolerantní přístup obyvatelstva státu, pokud nedochází z její strany k podpoře této netolerance a dotčeným osobám není systematicky odmítána ochrana (srov. též rozsudek NSS ze dne ze dne 30. 6. 2006, č. j. 8 Azs 101/2005 - 46).

[11] Z uvedeného plyne, že v posuzovaném případě se nejedná o právní otázku, která by nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, či by byla řešena rozdílně. Rovněž v případě stěžovatele nejsou důvody pro judikaturní odklon. Stěžovatel jako důvod

pro udělení mezinárodní ochrany uvedl pouze potíže se soukromými osobami, které svojí intenzitou nejsou ani typově srovnatelné s újmou spočívající v ohrožení života nebo svobody. S ohledem na výše citovanou judikaturu proto nezakládají důvod pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Stěžovatel nadto svojí situaci v zemi původu řešil pouze se školní psycholožkou a nepodnikl žádné jiné kroky ke zlepšení svojí situace, ať už prostřednictvím orgánů veřejné moci, či vnitřním přesídlením. Krajský soud ve svém rozsudku z citované judikatury vycházel a rozsudek nevykazuje žádná zásadní pochybení, která by měla dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud připomíná, že azyl je výjimečný institut konstruovaný primárně za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Prostřednictvím azylového řízení nelze obcházet řádné formy legalizace pobytu cizinců na území České republiky ani řešit jakékoliv nesnáze, které žadatel o mezinárodní ochranu ve svém domovském státě prožívá.

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.
[14] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[15] Odměna zástupce stěžovatele Mgr. Michala Solicha, advokáta, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 28. 6. 2016, č. j. 32 Az 30/2016 – 19, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti ze dne 13. 7. 2017 podle § 11 odst. 1 písm. a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupci stěžovatele tak náleží odměna 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a náhrada hotových výdajů zástupce ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu